

PO OBISKU V RIMU

Odposlanstvo tržaškega pokrajinskega sveta, ki ga je vodil predsednik Lucio Gherisi, se je prejšnji teden vrnilo z dvodnevne obiska v Rimu, kjer je predsednikoma obeh zakonodajnih zbornic in predstavnikom vseh parlamentarnih skupin obrazložilo vprašanje globalne zaščite slovenske narodne manjšine.

Obisk te delegacije v Rimu je treba vsekakor pozitivno oceniti, saj so predstavniki parlamentarnih skupin imeli priložnost, da so se od kvalificiranega odposlanstva, v katerem so bili tudi štirje Slovenci, seznanili z manjšinsko problematiko, ki je, žal, še tako tuja rimskim krogom.

Toda mimo tega vsekakor pozitivnega aspekta se nam zdi, da je nastopil čas, ko bi se morala tudi sama manjšina po svojih predstavnikih ponovno zganiti in nadaljevati z delom, ki je bilo začeto pred poletnimi počitnicami, ko je 8. avgusta prišlo do srečanja s predsednikom vlade Andreottijem. Tudi med obiskom tržaške delegacije v Rimu je namreč prišla jasno do izraza zlasti potreba, da mora nekdo celotno zadevo slovenske manjšine premakniti z mrtve točke, kajti v nasprotnem primeru bo vse ostalo pri lepih besedah in načelnih izjavah, od česar manjšina kot takšna ne bo imela nobene koristi.

In kdo more najhitreje, najlaže in z največjo avtoriteto to opraviti, če ne vlada sama? V tem smislu se je izrekel predsednik Andreotti, ko je v palači Chigi sprejel slovensko delegacijo. Treba je torej predsednika vlade opozoriti na dano obljubo, da bo namreč ustanovil komisijo, ki bo s sodelovanjem predstavnikov slovenske manjšine izoblikovala besedilo zakonskih ukrepov za globalno zaščito, o katerih bo nato razpravljal parlament in jih tudi odobril.

(nadaljevanje na 3. strani)

Andreotti še trdno na nogah

Po seji Centralnega komiteja socialistične stranke je v Rimu tri dni zasedal vsedržavni svet Krščanske demokracije, v sredo pa se je začelo zasedanje Centralnega komiteja komunistične partije. Vse tri italijanske najmočnejše stranke so torej čutile potrebo, da proučijo trenutni politični položaj v državi ter določijo strategijo ter taktiko svojega nadaljnega delovanja.

Kdor pa je pričakoval, da bosta Centralni komite socialistične stranke in vsedržavni svet Krščanske demokracije sprejela kake senzacionalne sklepe, se je bridko zmotil. Socialisti so se v bistvu sporazumeli, da bo o morebitnih novih političnih smernicah sklepal strankin kongres, ki bo v prvih mesecih prihodnjega leta. Vsedržavni svet Krščanske demokracije pa je soglasno odobril dokument, ki poudarja veljavnost politike »soočanja«, o kateri je v svojem poročilu govoril strankin tajnik Zaccagnini, in hkrati zagotavlja polno podporo celotne stranke Andreottijevi vladi.

Medtem ko socialisti še vedno odklanjajo zgodovinski kompromis, ki ga predlagajo komunisti, in se na daljši rok zavzemajo za levo alternativo (ne da bi pri tem pojasnili, kakšna naj bi dejansko bila takšna alternativa), je Krščanska demokracija v svojem dokumentu poudarila, da trenutno ni pripravljena pristati na nobeno drugo večinsko in torej tudi vladno formulo kot na sedanjost, ki temelji na »programskem sporazumu« med šestimi strankami tako imenovanega ustavnega loka. Krščanska demokracija se zavzema za dinamično sočudenje z ostalimi strankami in zlasti s komunisti tako pri izvajanju programskega sporazuma kot tudi pri svojem izrazito strankarskem delovanju, pri čemer računa, da se ji bo končno posrečilo, kot je pred dnevi naglasil namestnik političnega tajnika Galloni, razširiti »demokratično pod-

ročje« in zlasti vplivati na spremembe v sami komunistični partiji v smislu zahodne demokracije.

Galloni, ki je poleg Mora in Zaccagninija, eden glavnih krščanskodemokratskih ideologov, je jasno povedal, da sta razpust parlamenta in razpis predčasnih političnih volitev edina stvarna alternativa sedanji vladi in parlamentarni večini. Proti predčasnim volitvam pa so tako demokristjani kot komunisti, saj je na primer komunistični tajnik Berlinguer v svojem nedeljskem govoru v Neaplju naglasil, da nove politične volitve ne bi bistveno spremenile razmerja med obema največjima italijanskima strankama, se pravi med komunisti in demokristjani.

Zasedanje Centralnega komiteja komunistične partije bo po vsej verjetnosti potrdilo to Berlinguerjevo stališče, zaradi česar je treba upravičeno pričakovati, da Andreottijevi vladi ne bo grozila nobena nevarnost vse dotlej, dokler ji kaka izmed strank ustavnega loka ne bo odtegnila podpore in s tem seveda tudi prevzela odgovornost za posledice.

Kljub vsem trenutnim zagotovilom pa je jasno, da se tako demokristjani kot komunisti na tiho že pripravljajo na volitve. prvi računajo, da bodo okrepili svoje vrste glede na težave, v katerih se nahajajo manjše stranke, in glede na dejstvo, da se italijanski volivci v čedalje večji meri odločajo za eno od obeh največjih strank v državi. To so pokazale že zadnje politične volitve lani in ta pojav se bo po vsej verjetnosti ponovil na prihodnjih volitvah.

Komunisti se uradno zavzemajo za strogo izvajanje programskega sporazuma, a si hkrati vztrajno prizadevajo, da bi svojim članom in simpatizerjem prikazali ta sporazum kot nekakšen uvod v sestavo koalicijske vlade vseh ljudskih in demokratičnih sil. Poslanec Berlinguer je v nedeljo ponovno izjavil, da komunisti ne pojdejo v opozicijo, hkrati pa je pojasnil, kakšen je bil resničen namen njegovega odgovora škofu v mestu Ivrea msgr. Bettazziju, ki mu je partijski tisk dal neobičajen poudarek. V tej zvezi je partijski tajnik naglasil, da pismo škofu Bettazziju nikakor ni reven poskus, da bi koga prevarili, ali pa poskus, da bi zasejali zmedo, kar se tiče idealov in načel dveh sil, ki ostaneta različni. Gre le za prizadevanja — je dejal Berlinguer — da se odpravijo nesporazumi in ovire, ki onemogočajo dialog in obojestransko priznavanje različnih vrednot.

Ne glede na prav gotovo poštene name-ne je jasno, da Berlinguer ni načel vprašanja odnosov med komunisti in katoličani

(Dalje na 8. strani)

Nujno je treba urediti vprašanje novih slovenskih škofij

Ze več kot pol leta je preteklo od ratifikacije in uveljavitve osimske pogodbe, s katero je bilo dokončno urejeno vprašanje meje med Italijo in Jugoslavijo, in vendar še nič ne kaže, da bi se bilo tudi vprašanje dokončne razmejitve med koprsko in tržaško škofijo premaknilo kam naprej. Morda se je od tedaj kaj zgodilo za kulisami, toda javnost in tisk nista poučena o tem. Bojimo se pa, da ni bilo sploh nič storjeno in da so stvari še vedno tam, kjer so bile. Tako vsaj slišimo.

Težko je verjeti, da bi bil Vatikan tisti, ki bi še vedno zaviral dokončno rešitev v smislu, da postane koprška škofija samostojna. Dokler vprašanje meje ni bilo rešeno, je bilo pomišljanje in zaviranje Vatikanu razumljivo, kajti po svoji diplomatski tradiciji ne želi priznavati in uveljavljati kakih razmejitev cerkvenih teritorijev, dokler niso dokončno priznane državne meje, čeprav napravi včasih, če se mu zdi to iz kakih posebnih ozirov primerno, tudi iz-

(Dalje na 7. strani)

RADIO TRST A

: : NEDELJA, 30. oktobra, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Dobro jutro. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Nedeljski sestanek. 11.00 Poročila. 11.05 Mladinski oder: »Teci, teci kuža moj«. Napisal Vitan Mal. 11.35 Nabožna glasba. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet - vmes (14.00): Poročila. 15.00 Nedeljsko popoldne: — Šport in glasba. 19.00 Poročila.

: : PONEDELJEK, 31. oktobra, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan - vmes (9.30): Kaku so jele naše nuonoti (Samo Sancin); 10.00 Poročila. 10.05 Koncert. 11.30 Poročila. 11.35 Današnja plošča. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Slovenski zbori. 13.35 Melodije. 14.00 Novice. 14.10 Roman - Ivo Vojnovič - Majda Skrbinšek: »Ekvinocij«. 14.30 Glasba. 15.30 Poročila. 15.35 Glasbeni ping pong, (Ivan Peterlin). 16.30 Glasba za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Simfonični koncert. 18.00 Poročila. 18.10 Slovenci v habsburški monarhiji. 18.25 Klasični album. 19.00 Poročila.

: : TOREK, 1. novembra, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Tjavidan. 9.00 Sv. maša. 9.45 Nekoč je bilo. 10.00 Koncert. - vmes (10.30 cca): Primorske žene v Egiptu (Marija Cenda). 11.05 Poročila. 11.05 Mladinski oder: »Teci, tezi kuža moj«. 11.35 Današnja plošča. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.15 Zborovska glasba. 13.35 Poročila. 14.10 Roman »Ekvinocij«. 14.30 Motivi iz filmov. 15.35 Top lestvica (Tea Meulja). 16.30 Čudoviti otroški svet (Nadja Pahor). 17.00 »Elektra naj žaluje«. Napisal Eugene O'Neill. 19.00 Poročila.

: : SREDA, 2. novembra, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan - vmes (9.30): Z modo po svetu (Sonja Mikuletič). 10.00 Poročila. 10.05 Koncert - vmes (10.35 cca): Ljudje in dogodki. 11.30 Poročila. 11.35 Današnja plošča. 12.00 Zborovske pesmi. 13.00 Poročila. 13.15 Ljudska glasba. 13.35 Klasični album. 14.00 Roman »Ekvinocij«. 14.30 Kličite Trst 31065 - vmes (15.30): Poročila. 16.0 Otroci pojo. 17.00 Poročila. 17.05 Simfonični koncert. 18.00 Poročila. 18.05 »Kraška balada«. Drama, napisal Jože Seražin. 19.00 Poročila.

: : ČETRTEK, . novembra, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Tjavidan. 9.00 Sv. maša. 9.45 Kje so moje rožice (Marinka Pertot in Irena Žerjal). 10.05 Koncert. - vmes (10.35): Družina (Lojze Zupančič). 11.00 Poročila. 11.05 Mladinski oder: »Zvesti tovariši«. Napisala Sonja Sever, dramatižirala Mariza Pertot. I. del. 11.35 Današnja plošča. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.00 Zborovska glasba. 13.30 Melodije. 14.00 Poročila. 14.10 Roman »Ekvinocij«. 14.30 Evergreeni. 15.30 Kaj je novega v diskoteki (Mara Žerjal). 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.00 Klavirka glasba. 17.15 Glasbena panorama. 18.00 Položaj ženske v Italiji. 18.20 Klasični album. 19.00 Poročila.

: : PETEK, 4. decembra, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan - vmes (9.30): Zapiski Jožeta Pi rjevca. 10.05 Koncert - vmes (10.35): Rojstna hiša (Martin Jevnikar). 11.30 Poročila. 11.35 Današnja plošča. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Zbor od Sv. Ivana in zbor »Majnik« iz Zgonika. 13.30 Melodije. 14.00 Novice. 14.10 Roman »Ekvinokcij«. - 14.30 Veliki izvajalci. 15.30 Poročila. 15.35 Njev v posvetilo. 16.00 Gremo v kino (Sergij Grmek). 16.30 Otroški vrtljak. 17.00 Poročila. 17.05 F. Busoni: Sonata. 17.35 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.10 Kulturni dogodki. 18.25 Klasični album. 19.00 Poročila.

: : SOBOTA, 5. novembra, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan - vmes (9.30): Nekoč je bilo. 10.00 Poročila. 10.05 Koncert. 11.30 Poročila. 11.35 Današnja plošča. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 13.35 Izboriz operet. 14.00 Roman »Ekvinokcij«. 14.30 Običaji in glasba. 15.00 Tekmujte s Petrom (Jelka Daneu in Peter Cvelbar). vmes (15.30): Poročila. 16.30 Svet okoli nas. 17.00 Poročila. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Poročila. 18.05 »Opokalipsa«. Enođejanka. Stanko Majcen. 18.45 Vera in naš čas. 19.00 Poročila.

Filip Warasch oproščen

Deželno sodišče v Salzburgu je prejšnji teden izreklo oprostilno razsodbo na kazenski obravnavi proti glavnemu tajniku Narodnega sveta koroških Slovencev Filipu Waraschu, ki je bil, kot znano, obtožen, da je nekega upokojenega Celovčana nemške narodnosti v lanskem novembru navedel k atentatu na celovško električno transformatorsko postajo in da mu je v ta namen tudi izročil eksploziv. Po tridnevni razpravi je sodišče ugotovilo, da Warasch takšnega kaznivega dejanja sploh ni mogel izvršiti, kar pomeni, da je bila celotna obtožnica zgrajena na zelo trhljih temeljih. Zanimivo je, da je sam javni tožilec izrekel nekaj zelo pikrih pripomb na račun celovške policije, češ da je silno malomarno izvedla preiskavo in da ni preverila trditev upokojenega Celovčana. Ta je med drugim priznal, da je zaradi prijave Filipa Warascha računat na honorar.

S svojo oprostilno razsodbo je deželno sodišče v Salzburgu dejansko potrdilo, kako sta obe osrednji organizaciji koroških Slovencev imeli prav, ko sta

takoj po prijavi in aretaciji Filipa Warascha poudarili, da gre za protislovensko provokacijo, ki je imela namen, da se onemogoči delovanje enega vodilnih predstavnikov slovenske manjšine na Koroškem in da se ustrahuje sama manjšina, ki se nikakor neče sprijazniti s krivično sedmofuljsko zakonodajo, temveč čedalje glasneje terja spoštovanje pravic, ki jih zagotavlja avstrijska državna pogodba.

Deželnemu sodišču v Salzburgu je treba dati priznanje, ker se ni pustilo omrežiti od tistih sil, ki so Filipa Warascha spravile na zatožno klop in hkrati uprizorile zoper njega široko gonjo in ga še pred zaključkom preiskave in pred razsodbo proglasile za terorista. Mlademu in agilnemu predstavniku slovenske manjšine na Koroškem za oprostilno razsodbo iskreno čestitamo in izražamo prepričanje, da ga bo ta huda preizkušnja še bolj politično utrdila, da bo s še večjim elanom in odločnostjo nadaljeval svoje delo za priznanje najosnovnejših pravic svojega ljudstva.

Posvetovanje o italijansko - jugoslovanskih odnosih

V Rimu je bilo v preteklih dneh posvetovanje tehnične narave o nekaterih vprašanih italijansko-jugoslovanskih meddržavnih odnosov, predvsem o študiju možnosti gradnje vodne poti Jadran - Donava in o nekaterih problemih kulturnega značaja. Prisotni so bili tudi predstavniki dežele Furlanije - Julijske krajine, ki je neposredno zainteresirana pri reševanju omenjenih problemov.

Ministrstvo za industrijo je pripravilo prvi medministrski sestanek v pričakovano skorajšnje ustanovitve italijansko-jugoslovanske mešane komisije, ki bo morala razpravljati o plovni vodni poti Tržič - Ljubljana - Donava. Ta velika infrastruktura, ki jo predvideva člen št. 4 o gospodarskem sporazumu, bo morala biti najprej tehnično in ekonomsko preverjena glede na svojo upravičenost. Mešana komisija bo morala koordinirati študijsko fazo, ki sta jo obe strani sklenili financirati v ta namen.

Zastopniki deželne uprave so se udeležili tudi sestanka, ki je bil na zunanjem mi-

nistrstvu, da bi razpravljali o predlogih glede odprtih vprašanj med Italijo in Jugoslavijo na področju kulturnih dobrin in sodelovanja. Temu srečanju, ki je služilo za prvi stik s to problematiko, bodo v Trstu sledila nadaljnja posvetovanja.

Na istem ministrstvu so končno zasedali še člani italijanske delegacije za vprašanja sodelovanja na področju vodnega gospodarstva, kar tudi spada v izvajanje osimskega sporazuma. Tudi to srečanje je imelo predhodni značaj in je služilo za izdelavo predlogov, ki jih bo italijanska stran izročila Jugoslaviji glede tega pomembnega sektorja meddržavnega sodelovanja.

—o—

Vsadržavni svet Krščanske demokracije, ki je zasedal ob koncu preteklega tedna, je pričel pomanjkanja demokratične alternative enotno odobril sedanjo strankino politično linijo »soočena« s komunisti in programski sporazum šestih strank. Izrekel pa se je proti vstopu komunistov v vlado.

Prvo srečanje za industrijsko cono na Krasu

Na neformalnem srečanju v Trstu med častnim predsednikom vsedravnega sveta za znanost CNR prof. Cagliottijem in sekretarjem za načrtovanje SR Slovenije inž. Mikošem so prvič razpravljali o nekaterih vidikih ustanovitve proste industrijske cone, ki bo — kot predvideva osimski sporazum — nastala na tržaškem Krasu na meji med Italijo in Jugoslavijo. Oba predstavnika, ki sta od rimske in beograjske vlade bila zadolžena, da vodita delegaciji, ki bosta sestavljali mešano komisijo, sta si izmenjali

informacije in misli glede nalog, ki jih bo morala opraviti komisija.

Ob koncu srečanja, kateremu sta prisostvovala med drugimi tudi deželna odborinika Stopper za industrijo in Mauro za načrtovanje, sta inž. Mikoš in prof. Cagliotti sprejela vrsto predlogov, ki zadevajo prihodnjo umestitev novega mešanega organa — kar bi se moralo zgoditi v novembru — ter teme, katerih se bo morala lotiti komisija.

Obrekovani Vandali

Zadnji čas je določen slovenski tisk na Tržaškem, pa tudi v Sloveniji prevzel iz italijanske časnikarske govornice besedo »vandali«, ki naj bi pomenila po njegovem mnenju sinonim za razbijače in razgrajaje — pač za ljudi, ki besno in nesmiselno razbijati opremo in uničujemo tujo lastno. Pri tem se časnikarji, ki uporabljajo ta izraz, ne zavedajo, da delajo nekdanjim Vandalom krivico. Poleg tega so zgodovinski viri v srednjem veku in ponekod celo da današnjih dni uporabljali ravno za nas Slovence izraz Vandali, ker so videli v nas potomce vandalskega naroda. Za take nas označujejo npr. Madžari, pa tudi nekateri

z dinamitom, katerega pa je iznašel inženir Alfred Nobel šele 1400 let pozneje.

Rim so dejansko opustošili in porušili Goti v vojni z Bizantinci v prvi polovici 6. stoletja. Večkrat so ga oblegali in ga tudi zavzeli, pri čemer je mesto strašno trpelo. Krivda pa je čisto po krivici padla na Vandale. Ti sicer tudi niso bili angelčki, toda kar zadeva rušenja mest, so po krivem prišli na slab glas. To poudarja poleg mnogih drugih tudi znani vzhodnonemški zgodovinar prof. Hans-Joachim Diesner v svo- lenreich« (Vandalsko kraljestvo), v kateri prikazuje prazgodovino vandalskega naroda v južni Skandinaviji, njegove selitve in boje ter ustanovitev, razvoj in propad vandalskega kraljestva v severni Afriki, na tleh današnje Alžirije in Tunizije. V svoji knjigi odločno pobija obrekovanje na račun Vandalov, čemur posveča posebno poglavje pod naslovom »Vandali in vandalizem«. Uporaba teh besed v slabem pomenu uničevalcev kulturnih dobrin so uvedli v dobi prosvetljenstva. Prvi je uporabil besedo Vandal v tem pomenu Voltaire. Skof Grégoire iz mesta Blois pa si je izmislil leta 1794 besedo »vandalizem«, da je z njo označil določena divjaštva v francoski revoluciji. Obe besedi sta se takoj prijeli in sta prešli tudi v druge jezike, najprej v angleščino, nemščino, italijanščino, španščino in portugalsščino. Uporabljal ju je celo Schiller, ki je sicer nekaj dal na svojo čisto nemščino.

V slovenščini ti dve besedi dozdej sicer nista bili neznan, vendar nista imeli v njej domovinske pravice. Slovenski pisci so se ju nagonsko izogibali ne le kot nepotrebni izposojenki, ampak tudi iz nekakega čuta jezikovne dostojnosti in pravičnosti. Zadnje tedne pa sta kar preplavili določen slovenski tisk v naši deželi, ki preveč nekritično prevzame izraze iz svojih italijanskih virov.

Če bi že hoteli primerjati današnje razbijače in teroriste s kakimi uničevalci kulturnih dobrin in ubijavci prejšnjih časov, bi jih morali primerjati kvečjemu s Huni, ki so požgali in dejansko uničili na desetine in desetine rimljanskih in grških mest, z Goti, ki so požgali Rim, z Mongoli, ki so uničili z ognjem nešteto mest v Evropi, Aziji in na Prednjem vzhodu ter poklali njihove prebivalce, in s Turki, ki so požigali in morili 300 let po južnovzhodni Evropi in po Bližnjem vzhodu. Vandalov še zdaleč ni mogoče primerjati s temi.

Jadranski koledar 1978 in knjižna zbirka

VSE O GOBAH
priročni vodnik

KRVAVO POSOČJE
kronika vojnih dogodkov

VILLETTE
svetovni roman

SELIVCI
domača zbirka pesmi

Prednaročniška cena 8.500 lir
Polna cena 12.000 lir

NAROČILA IN PREDPLAČILA

Preko poštne položnice z nakazilom 8.500 lir na tekoči račun 11/5374 za Založništvo tržaškega tiska, Montecchi 6 - 34137

TRST - z navedbo: za Jadranski koledar in točnim naslovom naročnika.

Osebo na upravi ZTT, Ul. Montecchi 6, soba 18, TRST.

V Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, TRST.

Na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24 Maggio 1, GORICA.

SAMO DO 31. OKTOBRA

POPUST 3.500 LIR

PRI PREDNAROČILU

stari italijanski pisci in kronika. Zato Slovenci, ki uporabljajo izraz Vandali kot psovko, blatijo pravzaprav sami sebe.

Vandali so leta 455 po Kristusu pod svojim kraljem Gejzerihom res zavzeli Rim in odpeljali iz njega precej ladijskih tovarov zakladov, ki so jih bili prej Rimljani naropali drugim narodom, med drugim ba- je tudi tiste, ki so jih odnesli leta 77 iz judovskega templja v Jeruzalemu. Vendar pa niso porušili Rima, kar bi jim bilo tudi nemogoče, saj jih je bilo le kakih deset tisoč in morda še manj, in če bi bili hoteli porušiti Rim, bi bili morali razpolagati vsaj

PROSTOR MLADIH

SKAVTI SPET NA DELU

Po kratkem poletnem premoru so skavtske skupine na Tržaškem spet na delu s svojimi tedenskimi sestanki in izleti. Nekatere skupine na Krasu sodelujejo tudi pri nabiranju starega papirja in oblek v korist Doma za distrofične pri Opčinah. Ob začetku novembra izide prva številka sedmega letnika »Jambora«.

Vsi voditelji in voditeljice ter starejši člani organizacije so se 1. in 2. oktobra zbrali na posvet v Marijanišču na Opčinah. Ker se organizaciji fantov in deklet postopoma združujeta, so starejši člani in članice občutili potrebo, da se razgovorijo o idejnih temeljih te vzgojne organizacije ter o načinu vzgoje in delovanja v njej. Na podlagi petih referatov o skavtizmu in veri, službi bližnjemu, koedukaciji, narodnostni vzgoji in vlogi starejših v organizaciji se je razvila obsirna debata, ki je pokazala bistveno enotnost pogledov na temeljna načela. V njej so udeleženci skušali najti tudi primerne načine, kako mlajšim predlagati vrednote, kar se mora v taki organizaciji vršiti s pomočjo še vedno privlačne skavtske vzgojne metode. Tako je prišlo na dan veliko konkretnih predlogov za delovanje v novem delovnem letu.

Velik korak naprej k enotni organizaciji in sploh veliko doživetje za vse udeležence je bila udeležba na letošnjih taborih,

ki so bili prvič vsi mešani: udeležile so se jih tako skupine skavtov kot skupine deklet, vodilo pa je mešano vodstvo. Najmlajši so taborili pri Idrijski Beli blizu Idrije od 17. do 26. julija. Skupno z voditelji (načelnica je bila Magda Jevnikar) jih je bilo okrog 45. Na istem mestu je potem taborila skupina okrog 25 izvidnikov in vodnic. Skupnost voditeljev je povezovala Ivi- ca Švab. Duhovna asistenta sta bila izmenoma g. Franc Pohajač in g. Tone Bedenčič, ki je bil duhovni voditelj tudi pri prejšnjem taboru. Tabor je trajal od 26. julija do 10. avgusta.

Tretji tabor je bil pri Vojskem nad Idrijo ob istem času. Prisotnih je bilo okoli 65 članov in članic. Skupnost voditeljev in voditeljic je povezoval Ivo Jevnikar, duhovni asistent pa je bil g. Franc Vončina. Po taborih je bil na vrsti delovni tabor v korist Doma za distrofične pri Opčinah, ki pa ni uspel najboljšje zaradi slabše udeležbe. Boljše pa je uspelo pobiranje starega papirja in oblek po kraških vaseh s posebnim tovarnjakom, pri čemer so krepko pomagale nekatere popotnice in nekateri roverji ter krajevne skupine.

Zdaj je dejavnost skoraj v vseh skupinah obnovljena, začel pa se bo i vajati tudi novi delovni program, ki je bil sprejet na Opčinah.

Po obisku v Rimu

(nadaljevanje s 1. strani)

Na srečanju z dne 8. avgusta je bil tudi govor o rokih, v katerih je treba vse to izvesti. Čas pa neizprosno beži in do zdaj je vse ostalo le pri obljubah.

Vprašanje globalne zaščite slovenske manjšine je preresno, da bi ga mogli zamenjati in njegovo rešitev odlagati v nedogled. Gre med drugim tudi za izpolnitev mednarodnih obveznosti, kot so natančna in jasna določila osimskih sporazumov, na katere sta tako ponosni vladi obeh držav.

Slovenska skupnost in slovenski šolski okraj

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka je v sredo, 26. t.m., imel daljši razgovor z deželnim odbornikom za šalstvo Mizzauem. Svetovalec Štoka je odborniku obrazložil zadnje zahteve slovenskega prebivalstva glede ustanovitve avtonomnega slovenskega šolskega okraja.

Odbornik Mizzau je potrdil obvezo, ki jo je bil sprejel v deželnem svetu, in sicer, da se bo zavzel za spremembo vsedravnega zakona, po katerem so bili ustanovljeni šolski okraji. Zakon bi se moral tako spremeniti, da bi se slovenskim šolam zagotovila samouprava. V tej zvezi je odbornik Mizzau obvestil svetovalca Štoka, da je deželna vlada na njegov predlog odobrila zakonski predlog, o katerem bo v kratkem

razpravljala deželni svet, s čimer bi zadoštili zahtevam slovenskega prebivalstva v deželi. Ta zakonski predlog pa mora odobriti rimski parlament.

—o—

POSVETOVANJE O RADIU TRST A

Vodstvo tržaškega sedeža Italijanske radio-televizije v Trstu bo priredilo v soboto, 19. novembra, širše posvetovanje (študijski seminar) o delovanju slovenske postaje Radio Trst A in sicer »o poreformskem programiranju in razvoju deželne radijske postaje RAI upoštevajoč slovensko stvarnost in njen odraz preko deželnih radijskih in televizijskih kanalov«. Posvetovanje bo v dvorani motela »Val Rosandra« na Pesku pri Bazovici. Začelo se bo ob 15. uri, zaključilo se bo ob 20,30 s skupno večerjo. Mogoče pa bi bil boljši obratni vrstni red, ker potem bi bila debata gotovo živahnija in ideje bi se bolj živahno kresale...

Sindikata slovenske šole v Trstu je pozval starše in šolnike, naj bojkotirajo volitve v razne šolske organe, ki so predvidene v mesecu novembru in decembru. Tako namreč izhaja iz poročila, ki smo ga brali v tržaškem slovenskem dnevniku, kajti sindikat svojega poročila našemu listu ni poslal. Sindikat slovenske šole hoče s tem bojkotom protestirati proti pristojnim oblastem (deželni svetu in šolskemu ministrstvu), ki so prezrle, oziroma zavrnile zahtevo celotnega slovenskega prebivalstva po ustanovitvi samostojnega slovenskega šolskega okraja.

NEMŠKI PISATELJ KOT GOST V TRSTU BO BRAL IZ SVOJIH DEL

V torek, 8. novembra bo v Nemškem kulturnem inštitutu bral iz svojih del nemški pisatelj Max von der Grün, ki je bil rojen leta 1926 v Byreuthu. Med vojno je preživel tri leta v ameriškem vojnem ujetništvu, po vojni si je trinajst let služil kruh v rudniku. Zdaj živi v Dortmundu in piše romane, v katerih prihajajo do izraza njegove delavske izkušnje. Po branju bo pisatelj na razpolago za debato. Začetek ob 19. uri.

Osnovna šola »Marica Gregorič« pri Sv. Ani

Združenje staršev slovenske osnovne šole pri Sv. Ani v Trstu sporoča, da je ministrstvo po dveh letih pristalo na poimenovanje šole v skladu z izglasovanim sklepom večine staršev po Marici Gregorič. Gregoričeva je bila učiteljica domačinka, ki je s svojim šolskim delom, pisano besedo in z gledom pomagala ohraniti slovenstvo tudi v tem delu tržaškega predmestja.

Združenje staršev se obrača na domačine, nekdanje učence ter prijatelje šole, da priskočijo na pomoč, da dostojno uresniči slavnost poimenovanja. Želi nadalje, da bi njeni bivši učenci in tisti, ki so jo osebno poznali, stopili v stik z odborom za poimenovanje in pomagali pri raziskovanju njene delovanja. Kdor bi želel prispevati za stroške ob poimenovanju, lahko pošlje prispevek na tekoči račun TKB 302021.

Gre nedvomno za hvale vredno pobudo, saj je šola pri Sv. Ani v enem najbolj narodnostno ogroženih okrajev. Prav bi bilo,

VELJAVNA POBUDA

Tržaški sedež italijanske sekcije ATEE (Associazione per la formazione degli insegnanti in Europa — Zveza za izobraževanje učiteljev v Evropi) pri pedagoškem inštitutu v ulici Tigor 2? namerava ustanoviti univerzitetni raziskovalni in dokumentacijski center za poklicno usposabljanje učiteljev v Evropski skupnosti. Omenjena zveza je priredila od 12. do 14. septembra letos v Trstu svojo drugo evropsko konferenco ob udeležbi številnih tujih delegacij.

Želeti je, da bi tej pobudi, ki mora zadevati tudi slovenske učitelje in profesorje v Italiji, posvetili tudi slovenski šolski krogi v Trstu (morda sindikat in šolska ravnateljstva ter šolsko skrbništvo za slovenske šole) dolžno pozornost, da ne bodo slovenski učitelji tudi tu odrezani in se znašli, morda tudi po lastni krivdi, ob strani.

V SPOMIN DUŠANA ČERNETA

V spomin na svojega pokojnega brata Dušana Černeta ob prazniku vernih duš sta darovali njegovi sestre gospe Vera in Nada za tiškovni sklad Novega lista, katerega sodelavec je bil pokojni Dušan v boju za slovenske in demokratične ideale, 20.000 lir.

da se zavzame za pobudo tudi širša plast slovenskega prebivalstva. Spomnimo, da je šola le malo oddaljena od spomenika našega trppljenja, Rižarne, na področju ki žal tone v asimilacijskem valu.

Predvsem pa moramo podčrtati zavzetost tamkajšnjega združenja staršev za življenjsko vprašanje slovenske šole, ki naj bo za vzgled tudi drugim združenjem staršev in tistim šolnikom, ki se na žalost premalo zanimajo za to vprašanje. Večji del pisma, ki nam ga je poslalo združenje staršev, se namreč ukvarja s pozivom k vpisu slovenskih otrok v slovensko šolo. Starši spominjajo zlasti prebivalce novih naselij v območju šole, kot je npr. Altura in novih zgradb na območju Kolonkovca, da je dolžnost slehernega Slovenca, da vpiše svoje otroke v slovensko šolo. Učenci imajo na razpolago šolski avtobus. Starši opozarjajo še na uspehe šola pri Sv. Ani, ki so med drugim razvidni na vsakoletnih šolskih razstavah in prireditvah.

—o—

30-letnica pariške mirovne pogodbe

Prosvetno društvo »Igo Gruden« iz Narežine je letošnjo sezono odprlo z zanimivim predavanjem časnika dr. Draga Legiša o pariški mirovni pogodbi, ki je bila sklenjena pred 30 leti in pomeni izredno važen zgodovinski mejnik za primorske Slovence in istrske Hrvatke. Predavatelj je na poljuden način obrazložil silno živahno diplomatsko dejavnost od konference treh velikih v Potsdamu po drugi svetovni vojni do 15. septembra leta 1947, ko je postala veljavna mirovna pogodba z Italijo, ki je začrtala novo mejo med obema državama.

Starejša in srednja generacija se tega razburkanega razdobja še dobro spominja, je med drugim dejal govornik, mlajša ge-

neracija pa morda takratnega dogajanja ne vrednoti v zadostni meri. Za večino primorskih Slovencev in za istrske Hrvatke pomeni pariška mirovna pogodba uresničitev njihovih sanj, se pravi priključitev Sloveniji in Hrvatski oziroma Jugoslaviji, za Slovence v Trstu in Gorici in njuni neposredni okolici, za beneške Slovence in za Slovence v Kanalski dolini pa je 15. september 1947 dan, ko so se morali ponovno sprijazniti z dejstvom, da so ostali narodna manjšina, je še ugotovil dr. Legiša.

Predvajanja se je udeležilo lepoštevilo ljudi, ki je pozorno spremljalo govornikova izvajanja. Več poslušalcev se je nato udeležilo razprave.

V skladu z realističnimi, t.j. pesimističnimi presojami je bilo že javljeno, da openski tramvaj ne bo začel voziti vsaj do prihodnjega leta. Baje zaradi težavnih tehničnih »kolavdacij«, ki jih zahteva birokracija. Kaže pa, da menda sploh ne bo več vozil. Nič hudega, če bi bilo poskrbljeno za človeka dostojen prevoz z avtobusi. Toda v tem pogledu spadajo Openci k »tretjemu svetu«.

Slikar Tone Mihelič je po dolgem ležanju v bolnišnici — po infarktu in vsestranskem zloemu, ki ga je doživel pred tremi meseci ravno ob začetku svoje razstave v Občinski galeriji — zdaj na začasnem okrevanju v nekem penzionu na Opčinah. Želimo mu skorajšnjega okrevanja, da bi se spet lahko lotil slikanja v naravi, kar mu je tako pri srcu.

»Naša pot« glasilo Slovenske skupnosti na Goriškem

Nedavno tega je z zamudo izšla »Naša pot«, glasilo Slovenske skupnosti na Goriškem, 24. številka časnika, ki izhaja že četrto leto, poroča na uvodnem mestu o manjšinskem seminarju, ki je bil junija letos v Gorici, naslednji članek pa piše o zasedanju deželnega sveta Slovenske skupnosti, ki je bilo maja letos na Plešivem in na katerem so razpravljali o izvajanju osimskega sporazuma. »Naša pot« objavlja nadalje skupno poročilo, izdano ob koncu prvega uradnega obiska delegacije Slovenske skupnosti za Goriško pri občinski konferenci SZDL v Novi Gorici dne 18. maja letos.

Daljši članek poroča o delovanju konzulte za slovenska vprašanja v občini Gorica. Razvidno je, da se je med drugim ukvarjala z vprašanjem namestitve avtoporta v Štandrežu, razpravljala pa je tudi o predlogih za lokacijo slovenskih šol v Gorici. Konzulta za slovenska vprašanja je v zvezi s tem izdelala predlog, po katerem naj bi v mestu nastali dve slovenski šolski središči. V severnem delu mesta, v ulici Campi, naj

bi zgradili osnovno šolo (dela so že v teku), otroški vrtec in trgovsko šolo. V južnem delu mesta, blizu nekdanje nižje srednje šole v ulici Randaccio, pa naj bi dobile prostor osnovna šola, otroški vrtec, nižja in ostale višje srednje šole ter šole tehniške smeri, ki so že stara zahteva slovenskega prebivalstva, omogočila pa jih bo tudi preureditev sedanjega srednjega šolstva.

»Naša pot« prinaša še krajše novice iz življenja Slovenske skupnosti, na koncu pa je objavljeno »Pojasnilo uredništva«, kjer med drugim izvemo, da bo v kratkem prišlo do ustanovitve mestne sekcije te slovenske stranke v Gorici. »Pojasnilo« opozarja še na bližajoče se pokrajinske in deželne volitve, na katerih čaka to stranko, kot je znano, važna preizkušnja. Skušala bo spet pridobiti izgubljeno svetovalsko mesto v goriškem pokrajinskem svetu, za ponovno izvolitev deželnega poslanca pa bo morala ohraniti dosedanje glasove in pridobiti še nove.

—o—

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV V TRSTU

vabi na predstavitev zadnje knjige dr. Vladimira Truhlarja

DOŽIVLJANJE ABSOLUTNEGA V SLOVENSKEM LEPOSLOVJU

Knjigo bo predstavil Lojze Bratina v društvenih prostorih v ulici Donizetti 3 v ponedeljek, 31. oktobra, ob 20.15.

Odbor društva obenem sporoča, da bo celodnevni izlet z avtomobili na ogled spomenikov Andreja iz Loke v Beneški Sloveniji v nedeljo, 6. novembra. Ekскурzijo bo vodil dr. Emilijan Cevc. Čas in kraj odhoda bo javljen.

Novice z Goriškega

Na razstavišču ESPOMEGO v Gorici je še do nedelje, 30. t.m., odprta razstava pohištva in opreme »Ambiente 1«. Prireja jo goriška trgovinska zbornica za industrijo, obrtništvo in kmetijstvo.

V četrtek, 20. t.m., se je s predstavo »Veronika Deseniška« Otona Župančiča, ki jo je v gledališču Verdi odigralo Stalno slovensko gledališče iz Trsta, pričela letošnja slovenska gledališka sezona v Gorici. Z isto predstavo je gledališče naslednjega dne nastopilo še za slovenske šole.

V dvorani deželnega avditorija je bila v soboto, 22. t.m., okrogla miza, ki jo je priredila socialistična stranka. Na njej so razpravljali o pomenu osimskega sporazuma s posebnim poudarkom na perspektive, ki jih daje Goriški. Posebnost te prireditve je, da so na njej z govori in diskusijo sodelovali politični predstavniki in strokovnjaki z obeh strani državne meje, dotaknila pa se je tudi manjšinskih problemov.

—o—

V Ljubljani je uspešno diplomirala iz telesne vzgoje Jožica Mikulus z Oslavja. Čestitkam domačih in prijateljev se pridružuje tudi naš list.

—o—

Promet potnikov na jugoslovansko-italijanski meji je močno upadel in pada še naprej. Število prehodov se je zmanjšalo letos za milijone. To pripisujejo na italijanski strani gospodarski krizi, ki jo občutijo v obeh državah, omejitvi tujih valut, ki jih lahko nesejo Italijani s seboj v tujino, in visokim cenam v jugoslovanskem gostinstvu. Tržačani in drugi so se namreč radi vozili v Slovenijo, slovensko in hrvaško Istro in v severno Dalmacijo predvsem na oddih za konec tedna in na enodnevne izlete.

Pisma uredništvu:

Na rob oddaje »Glasbeni ping-pong«

Zelo zanimiva in živa je nova oddaja na tržaškem radiu Glasbeni ping-pong, ki jo ob ponedeljkih vodi Ivan Peterlin. Jaz sicer nisem športnik, a rad poslušam to oddajo zaradi aktualnih narodnostnih problemov, ki jih oddaja vključuje.

V predzadnji oddaji, ko je konduktor oddaje pripravil nekakšno flashe, kaj Slovenci sodijo o vključevanju italijanskih igralcev v naša društva, sem bil zaprepaščen nad dejstvom, kako malo čutijo Slovenci ta problem in kako malo se zavedajo posledic, ki jih tako vključevanje prinaša s seboj. V zadnji oddaji pa je bila slika še bolj porazna, če naj verjamemo Zarku Racetu, da se slovenski odborniki oziroma igralci bolj upirajo slovenskemu pozdravu kot Italijani. Ne bom razpravljaj, ali in v kolikšni meri je slovenski pozdrav tudi jamstvo za resnično slovenska društva. Gre pa s tem pozdravom brez dvoma za uveljavitev nečesa slovenskega in nihče, ki še čuti slovensko, ne more in ne sme biti proti tej uveljavitvi. Tako stališče naših ljudi kaže, da je narodna zavest močno otopela. In zdi se mi, da se je treba vprašati po globljih vzrokih tega pojava. Kaj se samo športniki vdajajo taki škodljivi indiferenci in »toleranci« do večinskega naroda za ceno izgube lastne samostojnosti? Kaj jih ne navajajo k temu že cela desetletja slovenski politiki nekaterih italijanskih strank, da se odpovedo slovenski samostojnosti na račun »rezultata« — uveljavitve komunistične oz. socialistične stranke? Ali je čudno, če se naš človek po celem poletju fratelančnih dovjezičnih praznikov Unità in Dela, Avanti in Napreja ne znajde več in se sprašuje, zakaj bi to, kar velja na političnem področju, ne veljalo na športnem in kulturnem?

M. Žerjul

Goriška glasbena sezona

Jutri, v petek, bo v novi dvorani deželnega avditorija v ulici Roma v Gorici nastopil uveljavljeni mladinski pevski zbor iz Maribora, ki ga vodi prof. Branko Rajšter. Ta koncert pomeni prvo prireditev v okviru letošnje goriške abonmajske glasbene sezone, ki jo tudi tokrat prireja Glasbena matica v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo in Zvezo slovenske katoliške prosvete. Nastop mladinskega zbora iz Maribora pomeni hkrati prvo prireditev kake slovenske skupine v tej dvorani. Ob odprtju deželnega avditorija v Gorici pred meseci je uradno bil govor o tem, naj bi to postalo središče izžarevanja furlanske kulture, vendar je to po našem mnenju nekoliko preozka zasnova, saj etnično, kulturno in družbeno realnost na Goriškem določajo tako pripadniki italijanske oziroma furlanske kot tudi slovenske etnične skupine. Z jutrišnjo prireditvijo se je goriški avditorij torej odprl tudi do slovenske kulture, kar je glede na narodnostno raznolikost goriške pokrajine in upoštevajoč obmejni položaj Gorice popolnoma naravno. Naša javnost se gotovo spominja, da so še pred leti bile dvorane v javni upravi v Gorici Slo-

vencem zaprte, vendar je do prve večje spremembe prišlo takrat, ko so v dvorani gledališča Verdi začeli s prireditvijo »Primorska poje« in z igrami v okviru slovenske gledališke abonmajske sezone.

Iz razpisa goriškega glasbenega abonmaja za sezono 1977 - 78 povzemamo, da bodo poleg jutrišnjega zborovskega koncerta na sporedu še štiri prireditve, 10. novembra nastopita v palači Attens violinist Igor Ozim in pianist Marijan Lipovšek, 10. decembra bo na istem mestu pel Študentski oktet iz Ljubljane, 25. januarja prihodnjega leta bo prav tako v palači Attens nastopil evropsko znani trio Lorenz iz Ljubljane, 20. marca pa bomo v deželnem avditoriju lahko poslušali ansambel »Piccola orchestra giuliana« iz Trsta. Novost letošnjega abonmaja je ta, da vključuje tudi italijansko glasbeno skupino iz dežele Furlanije - Julijske krajine, kar je gotovo pozitivno, saj to prispeva k odprtju slovenske kulture nazven in hkrati omogoča, da se slovensko občinstvo načrtno seznanja z dosežki tukajšnje italijanske glasbene poustvarjalnosti.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Knjižica »Evangelij v industrijski dobi«

Če bi bil Jezus živel v moderni dobi, bi bil nedvomno preko svojih učencev ali morda tudi sam širil svoj nauk tudi s sodobnimi sredstvi poročanja, torej tudi s tiskom in predvsem preko brošur. Tako se nam ne sme zdeti nič čudnega, če dobimo od časa do časa v roke kako majhno brošuro, ki vsebuje njegov nauk. To velja tudi za brošuro »Evangelij v industrijski dobi«, ki jo je napisal Mijo Škvorc, izdala pa jo je znana verska založba Naše Tromostovje v Ljubljani. Kot znano, prinašajo knjižice te založbe besedilo predavanj, ki jih prireja župnija Marijinega oznanjenja v slovenski prestolnici, in to velja tudi za Škvorcovo knjižico.

Tema knjižice je torej izrazito sodobna. Ni pa seveda smešna, kot se glasi kar preveč patetično vprašanje v uvodu. Zakaj neki bi bila smešna? Ali ne potrebuje tudi naš industrijski čas evangelija, in še kako zelo? Sicer pa avtor sam pravilno odgovarja na svoje vprašanje: Resnica je, da se osnovna Kristusova zapoved niti najmanj ne spreminja. Cilji zdrave evangelizacije ostajajo isti — isti za vse čase in za vsa ljudstva.

Knjižica je razdeljena v poglavja »Neodpravljiva Kristusova zapoved«, »Težave v svetu in v dušah«, »Usodna odrešilna poslanica« in »Sklep«.

Predavatelj oziroma avtor knjižice — kot rečeno, gre za besedilo predavanja — skuša prikazati, kako se je Cerkev v pastoralnem pogledu prilagajala spreminjanju družbenih razmer v svetu. Ta sicer zanimiva tema pa ga kar preveč priteguje: z njo hoče razložiti, zakaj se je Cerkev zdaj v industrijski dobi postavila na stran siromakov. Pri tem pa njegova razlaga nehoti izpade precej oportunistično, kakor da se je Cerkev pač vedno oprijela stvari tistega, ki je zmagoval. »Cerkev je s svojimi najboljšimi sinovi spoznavala znamenja časov — signa temporum — jemala iz Oznanila navodila za otroke velikih zgodovinskih prevratov — piše Škvorc. »Končno je morala, srečna in svobodna, stopiti na stran siromakov, ne pa mogočnikov, nazadnje je le lahko postala Jezusova Cerkev popolne notranje svobode, z naročilom zadnje večerje, ki še vedno odmeva po svetu. Ko smo pravkar stopili v obdobje terciarnih dobrin in dejavnosti, je tudi za Cerkev odbila nova ura, nova refleksija, novo obdobje.«

Tako izražanje, ki ga je morda pripisati bolj stilistični nerodnosti avtorja kot njegovi miselnosti, zveni vsekakor močno konformistično in oportunistično. Zdi se nam, da bi bil moral pisec bolj poudariti univerzalno veljavnost evangelija, ki velja za vse čase in za vse ljudi in stanove enako, neglede na spreminjanje gospodarskih in političnih sistemov. Cerkev kot učiteljica Kristusovega nauka govori ljudem, govori človeku kot takemu, ne pa stanovom in nosivcem družbenega reda. Seveda govori tudi zanje, a osebno, njihovim dušam, njihovemu razumu in srcu, ne pa se laska njihovim funkcijam.

Neprijetnega vtisa takega prikazovanja ne popravijo in omilijo pogosti citati in sklicevanja na razne sodobne politike in druge avtoritete. Knjižico zapremo z občutkom, da bi bil

moral avtor bolj prisluhniti vase kot pa citatom, se bolj odpreti večnostnemu značaju in nauku evangelija kakor pa le iskati, kako bi ga aktualiziral in skoro propagandno ponujal, kot kako ideologijo. Potem bi morda prej našel pot do src, do verske resnice žejnih duš.

fj

—o—

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU JE ZAČELO NOVO SEZONO

Svojo 33. sezono je Slovensko gledališče v Trstu začelo z zgodovinsko dramo Otona Župančiča »Veronika Deseniška«. Pri izvedbi sodeluje celoten ansambel, delo pa je zrežiral J. Babič. Tokrat začenja gledališče sezono prvič s priznanjem statusa ustanove z javnim upravljanjem. To državno priznanje bo slovenskemu gledališču omogočilo »popolno izvajanje funkcije mostu med različnimi kulturnimi stvarnostmi, ki se stikajo v Furlaniji - Julijski krajini«, kot je rečeno.

Po Veroniki Deseniški bo ansambel uprizoril »Oblast« Branislava Nušiča.

Predstavitev nove Rebulove knjige

V Društvu slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v ulici Donizetti 3 je bila v ponedeljek zvečer predstavljena javnosti nova knjiga Alojza Rebula »Snegovi Edena«. Pravzaprav niti ni več tako nova, kot je potem med debato avtor sam naglasil, kajti iziti bi bila morala že pred dvema letoma.

Po uvodnih besedah Martina Jevnikarja, ki je predstavil predavatelja, uglednega slovenskega kritika in literarnega zgodovinarja Lina Legiša iz Ljubljane — Lino Legiša pa je sicer doma iz Mavhinj — je Matejka Maver prebrala odlomek iz nove knjige, Legiša pa je potem izčrpno spregovoril k »Snegovom Edenu« v zvezi s celotnim Rebulovim pisateljskim delom. Kot odličan poznavavec ne le njegovih stvaritev, ampak celotne slovenske literature je strokovnjaško, duhovito in obenem kritično uokviril Rebulovo delo vanjo in opozoril na nekatere njegove posebne stilistične in vsebinske odlike, ki jih je tudi ilustriral z odlomki iz njegovih del, daljši odlomek pa je spet prebrala Matejka Maver. Omenil je zlasti Rebulovo izredno sposobnost, da opazi in krasno izrazi značilnosti ali podrobnosti iz okolja, v katerem se znajde ali ki mu je domače, kar je ponazoril z njegovim sijajnim opisom sušečega se perila, ki

jadra na vrvi, razpeti med drevesi na vrtu kot med jambori, in s primerami o gobah. Naglasil je odlike Rebulovega jezika, njegov izdelani slog, globino in evropskost njegove misli in široki razpon njegovih motivov, vse tisto, kar ga visoko dviga nad vsakršno provincialnost, posebno pa nad ožino in samoizbrani ghetto takojmenovana »zamejskost«. Spregovoril pa je tudi o nevarnosti, ki jo vidi za Rebula kot pisatelja ravno v njegovi najbolj značilni odliki: da se preveč pomudi pri precioznem stiliziranju in prikazovanju nekih stvarnih ali drugih podrobnosti, ki ga zamikajo kot lirika, pri tem pa spregleda, da je sestavljeno življenje iz najrazličnejše tvarine, iz vsakovrstnih, tudi manj simpatičnih ali celo nesimpatičnih drobnarij; morda posveča iz te ljubezni do liričnih opisov premalo pozornosti tudi ljudem.

Debata je potem še nekoliko razširila kritični pretres novega Rebulovega dela ob upoštevanju vsega njegovega opusa in se zadržala zlasti pri miselnih elementih njegovega ustvarjanja, ki so usmerjeni h klasičnim izvorom estetske, svobodne in krščanske misli — krščanstvo pojmuje namreč tudi kot svobodo. Nekateri pa so pogrešali pri njem angažiranosti, ki bi jo lahko označili za politično-idejno. Rebula je zanimivo odgovoril in razkril nekaj dogajanja okrog publiciranja svojih knjig, kjer nikakor ne gre »kot namazano«. Svoje delo je označil predvsem kot liriko v prozi.

Številni udeleženci so se razhajali z občutkom, da so prisostvovali redko bogatemu večeru.

—o—

Nekam čudno tiho je postalo okrog pisatelja Jožeta Javorška. Pogreša ga baje celo Jolka Milič, ker je nenadomestljiv vir njenih literarnih navdihov. Vsekakor je Javoršek kljub vsej polemiki, ki jo je prožil, ali pa ravno zaradi nje, eden najbolj živih in pristnih glasov v sodobni slovenski literaturi, in mojster slovenske besede. Morda pa pripravlja kako presenečenje, ker je težko verjeti, da bi bil naveličan odložil svoje prišpičeno pero.

Razstavi v Nemškem kulturnem institutu

V Nemškem kulturnem institutu je še do 7. novembra odprta razstava »Med umetnostjo in industrijo — Nemški Werkbund«. Urnik od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

9. novembra pa bodo odprli veliko razstavo fotografij »Proti raju«. Prireja jo nemška revija »Stern« v sodelovanju s 367 muzeji iz 51 držav. Trst je prvo mesto v Italiji, kjer bo prirejena ta zanimiva razstava. Njen namen je prikazati v fotografijah, kako se človeštvo trudi, da bi prišlo do nekakega raja tudi na tem svetu in kako daleč je še od njega, čeprav vedno spet napravi kak pomemben korak naprej

na tej težki poti do cilja, ki najbrž ne bo nikoli dosežen. Vendar pot pelje od zboljšanja do zboljšanja. Toda človek je nestrpen in zato si išče tudi lažne raje — psevdoparadiže. Tudi to prikazuje ta razstava, katere drugi del bo urejen v Nemškem kulturnem institutu od 22. do 30. novembra, vedno od 10-13 in od 16-19.

V četrtek 10. novembra pa bodo predvajali v istem institutu nemški film »John Glückstadt« iz leta 1975. Posnel ga je režiser Ulf Miehle po noveli pisatelja Theodora Storma »Dvojniki«. V teku tega meseca bodo predvajali še več nemških filmov.

Nujno je treba urediti vprašanje novih slovenskih škofij

(nadaljevanje s 1. strani)

jemo, kot jo je npr. napravil pri ustanavljanju zahodnopoljskih škofij, čeprav poljsko-nemška meja še vedno ni priznana z mirovno pogodbo. V primeru italijansko-jugoslovanske meje pa bi ne smelo biti več nikakih vatikanskih pomislekov. Zato je najbrž iskati vzroke zamude v slovenskih cerkvenih krogih.

Lahko, da ni bilo z njihove strani iz tega ali onega vzroka še nič napravljeno, da bi dosegli rešitev tega vprašanja. Morda čakajo na pobudo Vatikana. Toda pobuda bi morala priti z njihove strani. To ni samo v interesu slovenske Cerkve, ampak tudi v interesu primorskega ljudstva, ki se je toliko časa borilo za svoje narodnostne pravice, v katere so vključene tudi pravice do cerkvene samostojnosti in neodvisnosti od italijanske cerkvene hierarhije. Predvsem pa je to v interesu vsega slovenskega naroda, ki ne more dopustiti odprtih vprašanj in dvoumnosti na tako občutljivem obmejnem sektorju, kot je ta v bivši coni B.

Tako z duhovniške kot z laiške strani je slišati razne govorice, med drugim tudi to, da zavira pobudo za dokončno razmejitev med tržaško in koprsko škofijo oziroma za osamosvojitve koprške škofije nasprotstvo med prihorško duhovščino, kje naj bi bil sedež nove škofije. Toda v tem ne bi smelo biti najmanjšega dvoma. Sedež nove samostojne koprške škofije spada tja, kjer je vedno bil, v Koper, ki se lahko ponaša s 1500-letno tradicijo škofijskega sedeža. Zakaj bi pretrgali to veličastno tradicijo? Poleg tega je Koper največje mesto na Primorskem in ima kot tako in kot glavno slovensko pristaniško mesto veliko prihodnost. Zato spada vanj tudi škofija. Tam je tudi že vse drugo, kar spada k organizaciji škofije.

Baje si nekateri primorski duhovniki prizadevajo, da bi bil sedež nove škofije v Novi Gorici, češ da bi imeli duhovniki iz severne Primorske predaleč v Koper, glede na raztegnjenost primorskega ozemlja. Ta argument danes, v času naglih prometnih sredstev, ne more držati. Sicer pa smo mnenja, da bi morala dobiti severna Primorska svojo posebno škofijo, pa naj bi bil njen sedež v Novi Gorici ali v Idriji, kot predlagajo drugi. Severna Primorska je spadalala dozdalej h goriški škofiji oziroma nad-

škofiji. Predstavljala je večji del njenega ozemlja. Zakaj bi torej ne bila ustanovljena za to ozemlje, ki spada danes k Sloveniji v federativni Jugoslaviji, nova škofija? Zakaj bi moralo biti priključeno koprski škofiji? Že tako je bilo slovensko narodno ozemlje v vsej svoji preteklosti hudo prikrašano v pogledu cerkvenih središč. Slovenski narod je moral skoro tisoč let čakati na svojo prvo samostojno škofijo (ljubljsko) — če ne štejemo kratkotrajne Metodove — in še dandanes ima samo dve, ljubljansko in mariborsko. Iz vzrokov, ki niso jasni, ker niso bili nikoli objavljeni, nista bili nikoli obnovljeni slavni antični škofiji v Poetoviu (Ptuj) in Celeji (Celju). Prav tako ni bila po ločitvi Slovenske krajine (Prekmurje) od Madžarske ustanovljena posebna škofija za tamkajšnje prebivalstvo, ampak je bilo ozemlje kratkoma priključeno mariborski škofiji.

Ravno to, da Celje, kljub pobudi celjskih grofov ni dobilo svoje škofije, je bilo krivo, da se je spremenilo s časom v zato hnelo kotišče ponemčevanja. In isto velja tudi za Ptuj. Maribor je dobil svojo škofijo šele na odločno in samostojno pobudo Antona Martina Slomška, ki je tja prenesel sedež lavantiške škofije iz odročnega kroškega Labuda. Tako tudi mariborska škofija ni bila posebej ustanovljena s kakim ustanovnim aktom Vatikana.

Vse to nas mora nujno navajati k previdnosti in k lastni pobudi s strani slovenske Cerkve. Menimo, da bi se morala ta končno s sporazumom med slovenskimi škofijami izdelati jasen načrt glede cerkvene ureditve slovenskega prostora v pogledu škofij. To končno tudi ni samo cerkveno, ampak tudi važno narodno-politično vprašanje. Pomanjkanje slovenskih škofij je odločilno hromilo slovenski politični in kulturni razvoj v vsej naši zgodovini. Zaradi tega se ni moglo izoblikovati na Slovenskem nobeno osrednje in važno narodno politično središče. Ravno škofije so bile v srednjem veku pri vseh srednje in severnoevropskih narodih odločilni dejavniki oblikovanja lastne narodne države.

Slovenci smo glede tega še vedno v zamudi in pri tem kažemo — in to velja zlasti za slovenske cerkvene kroge — še vedno neko čudno pasivnost in obojavljanje. Govori se, da je temu kriva tudi neenotnost med tremi slovenskimi škofi. Tega ne mo-

remo verjeti. Toda take govorice bi morali razpršiti predvsem z dejanji, s pobudami.

Kot laiki, ki pa nam je veliko do tega, da bi postala slovenska Cerkev v vsakem pogledu to, kar bi morala biti v zdravem in trdnem narodnem organizmu, menimo, da je danes nujno storiti predvsem naslednje: škofje in duhovščina bi se morali dogovoriti za to, da se predlaga Vatikanu obnove prastare koprške škofije, kateri naj se priključijo tisti deli reške in tržaške škofije, ki spadajo k SR Sloveniji; nadalje naj se predlaga Vatikanu ustanovitev novih škofij v Novi Gorici in v Murski Soboti (za Slovensko krajino, t.j. Prekmurje); obnovi pa naj se antična škofija v Celju. Slovenski škofje naj bi se v duhu koncila približali ljudstvu, ne pa da jih vidi le vsaka štiri leta. Zato so zaželjene teritorialno in glede prebivalstva manjše škofije. Če je že politična oblast cela stoletja odrekala slovenskemu ljudstvu avtonomijo, naj mu je ne odreka vsaj cerkvena oblast.

In končno naj si ustanovijo slovenski škofje, ko bo to urejeno (za kar bi ne smelo biti ovir) lastno slovensko škofijsko konferenco, ki bo urejala pastoralne probleme v Sloveniji in za slovenski narod po njegovih lastnih potrebah in merilih. Tudi to je vprašanje, ki nujno trka na vrata in ga ne bo mogoče preslišati, čeprav si baje nekateri v tej ali oni škofijski palači tiščijo ušesa.

—o—

S TRŽAŠKEGA

ZAHTEVE STARSEV DIJAKOV NA SLOVENSKOVEM UČITELJIŠČU

Starši dijakov državnega učiteljišča »A.M. Slomšek« in priključene vzgojiteljske šole v Trstu, zbrani na občnem zboru dne 17. oktobra 1977, so izrazili svoje zaupanje in podporo pokrajinski delegaciji, ki je odpotovala v torek 18. t.m. v Rim na pogovore s predstavniki parlamenta, vlade in političnih strank v zvezi z zahtevo po sprejemu zakona za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Priznati osnovne pravice je prvi korak k mostu, katerega predstavljamo kot manjšina med dvema narodoma, so naglasili.

Nihče ne misli prehitevati časa, vendar smo Slovenci že več stoletij na tem ozemlju in smo postali sedaj kot manjšina zgodovinska stvarnost. Tu živeče italijansko demokratično prebivalstvo nima težav za skupno bratsko sožitje, prekaljeno že v osvobodilnem boju in odporu. Naglasili so tudi, da v duhu bratstva in človeških pravic pripada manjšini že nešteto krat zahtevana avtonomija za slovensko šolo, iz česar bi morala slediti tudi ustanovitev samostojnega slovenskega šolskega okraja.

Zato upravičeno zahtevamo spoštovanje pravic in zakon za globalno zaščito slovenske skupnosti v Italiji, so še poudarili.

—o—

V italijanskem tisku se nadaljujejo ugibanja, zakaj se Jovanka, žena jugoslovanskega predsednika Tita, že četrty mesec ne pokaže v javnosti. Ob teh ugibanjih bujno cveti tudi fantazija nekaterih komentatorjev, ki bi hoteli njeno odsotnost s televizijskih zaslonov na vsak način povezati z važnim političnim dogajanjem, seveda zakulisnim, ker javnega ni bilo opaziti.

Sestanek italijansko - jugoslovanske komisije za mejne prehode

Na sedežu sezanske carinske uprave so se sestali italijanski in jugoslovanski krajevni mejni organi, ki delujejo v stalni mešani komisiji predvideni po videmskem sporazumu za nadzorovanje osebnega prometa ter kopnih in pomorskih prevozov na obmejnem področju. Delegaciji so sestavljali funkcionarji mejne policije in carine ter finančne straže. Italijansko je vodil dr. Ausonia Aromolo, generalni inšpektor or-

ganov javne varnosti, jugoslovansko pa dr. Milan Domadnik s tajništva za notranje zadeve SR Slovenije.

Govorili so o raznih vprašanjih, ki zadevajo policijsko in carinsko službo na italijansko-jugoslovanskih mejnih blokkih s posebnim ozirom na urnike odpiranja in zapiranja prehodov druge kategorije, da bi jih prilagodili dejanskim zahtevam prebivalstva.

ČLOVEK PROTI LETU 2000

Talidomid: Epilog

Kaj je talidomid še prinesel mimo tihega trpljenja v tisoč in tisoč domovih po Nemčiji, Belgiji, Veliki Britaniji, v Skandinaviji itd.? Mirno lahko trdimo, da predvsem precejšnje mero iztreženja, potem pa vsaj nekaj korakov v smer večjega javnega nadzorstva nad delovanjem kemičnih družb in javnih zdravstvenih ustanov sploh. Zdravilski industriji je bilo na primer uspelo, da je s političnimi manevri zastavila delo Kefauverjeve komisije, in kazalo je, da ga bo uničila. Rešila ga je Kefauverjeva vztrajnost in pa ravno katastrofa s talidomidom.

Posledice so vodstva velikih lekarniških hiš začutila kaj kmalu. Vzpostavljeno je bilo večje nadzorstvo nad poskusi. Spomnimo se hudega boja, katerega je vodila Kelsejeva proti družbi Merrell, ki je razdeljevala vzorce talidomida navidezno v poskusne namene, v resnici pa zato, da bi ameriške zdravstvene oblasti, predvsem pa neupogljivo zdravnico, postavila pred izvršeno dejstvo. Zaradi tega je prišlo tudi v ZDA do epidemije manjšega obsega; rodilo se je vsaj deset otrok brez rok ali nog, toda v primerjavi z Evropo in Avstralijo, kjer grede ti primeri v desetstisoče, je Amerika še kar dobro izšla iz tega.

Še pomembnejša je morda nova patentna politika, ki jo je uvedla ameriška vdača po zadevi s talidomidom. Določba je prav zaradi

Kulturne novice

V uredništvu Rada Lenčka je izšel v New Yorku nov zvezek »Papers in Slovene studies 1976«, ki jo izdaja »Society for Slovene Studies« v Združenih državah. To društvo povezuje večje število slovenskih in drugih intelektualcev, ki so zainteresirani za študije o slovenskem jeziku in literaturi. Kritično poročilo o zvezku bomo prinesli v eni prihodnjih številok.

Izšla je prva letošnja številka revije »Jezik in slovstvo«, ki jo urejajo Berta Golob, Breda Pogorelec, Jože Koruza in Aleksander Skaza. Med drugim prinaša zanimiv članek Jožeta Pirjevca »M.F. Raevskij in slovenski rusofili« o naivnem slovenskem »hejslovanstvu«, ki so ga netile tudi denarne podpore iz Rusije. Revijo je dobili v Tržaški knjigarni.

Najstarejši obstoječi slovenski dnevnik, »Ameriška domovina«, ki izhaja v Clevelandu že 79. leto, je v hudih denarnih težavah in mu grozi, da bo moral prenehati izhajati. List je v rokah pristašev pokojnega dr. Miha Kreka.

—o—

Andreotti še trdno na nogah

(nadaljevanje s 1. strani)

slučajno, temveč je to tudi ena izmed oblik priprav na prihodnje volitve, oziroma eden izmed načinov, kako odpraviti upravičene ali neupravičene predsodke, zaradi katerih je partija v očeh dela italijanskih volivcev še vedno sila, s katero nočejo imeti nobene naprave.

svoje enostavnosti precej učinkovita: kdor prejema pri svojih raziskavah državno podporo, mora patent odstopiti državi. Za farmacevtsko industrijo je to hud udarec, kot pa je morda na prvi pogled vidno. John T. Connor, tedanji predsednik velike lekarniške hiše Merk, je s tem v zvezi izjavil: »V bistvu zabijajo zagozdo med državo, industrijo in akademske raziskovalce ter spuščajo zastor med nas in znanstvenike po univerzah in zdravniških šolah«. Podobne posledice je bilo čutiti tudi drugod po svetu, še zlasti pa v državah, ki jih je to katastrofalno zdravilo najbolj prizadelo. Mirno lahko trdimo, da so skoro povsod zaostri industrijske predpise pri izdelovanju zdravil.

Posledice je industrija občutila tudi drugje, in sicer tam, kjer je verjetno najbolj občutljiva. Ni ga denarja, ki bi lahko poplačal škodo prizadejano otroku, ki se je rodil brez rok, brez nog ali z nevidno, a usodno srčno napako. Toda denar lahko vsaj olajša izredno težavno in drago skrb, da otrok razvije svojo omejeno moč in spretnosti. Marsikje so se zato starši prizadetih otrok obrnili na sodnika in prisilili lekarniške družbe, da so plačale visoko denarno odškodnino. V Veliki Britaniji so tako za dva primera hude invalidnosti izplačali skoro stotisoč dolarjev.

Še značilnejši je nemški primer. Izdelovalce talidomida je v imenu staršev tožila zahodno nemška vlada. Sodna obravnava je bila v preurejeni dvorani rudarskega doma v Alsdorfu pri Aachenu. Branilci so uporabljali zavlačevalno taktiko v upanju, da bodo s tem utrudili tožitelja. Res jim je to skoro uspelo, saj je bilo po dvajsetih mesecih obravnave (toliko časa so se namreč že vlekle sodna zasliševanja) prisotnih v dvorani le še prav malo staršev. Toda časovni faktor je negativno vplival tudi na obtoženca, Chemie Grunenthal GmbH. Vodilna plast družbinih uslužbencev je bila namreč prisiljena prebiti v sodni dvorani skoro dvesto

dni, in to je imelo negativne posledice za posel. Prišlo je tako do ponudbe za spravo. Nanjo so seveda odločujoče vplivali še drugi dejavniki. Ker je predvidevala, da lahko izgubi pravdo, je morala družba Grunenthal za morebitno odškodnino zamrzniti precejšen kapital. Zaradi tega je morala nujno skrčiti proračun za raziskave in razvoj, kar je bilo spet slabo za posle. Vse to je končno pripeljalo ravnatelj do odločitve, da spremeni taktiko.

Zanimive so legalne subtilnosti, s katerimi so izrazili ponudbo. V zameno za odpoved vsem morebitnim bodočim tožbam v zvezi s talidomidom so ponudili sto milijonov mark »za otroke«. Za katere otroke pravzaprav gre, niso omenili v upanju, da se izognejo celo v tistem priznanju posledic, ki jih je povzročilo najverjetneje zdravilo v vsej človeški zgodovini.

S.M.

NOVICE

Zadnja številka »Družine« poroča o zasedanju škofovske sinode v Rimu in o delu slovenskega škofa Jenka na njem

—o—

V Južnoafriški republik je umrla slovenska misijonarka s. Ksaverija Lesjak.

—o—

Holandija namerava priznati neodvisnost svojim šestim otokom v Karaibskem morju, pod pogojem, da ostanejo povezani v federacijo, kar pa eden od otokov odklanja in hoče postati samostojen.

—o—

Po vseh večjih italijanskih mestih se vrstijo atentati na nemške avtomobile in nasilne demonstracije ekstremistov, kar dokazuje razpletenost in načrtnost organizacije, ki povezuje pristaše bivše tolpe Baader - Meinhoff v Italiji. Samo še v Franciji so stopile simpatije lažnih levičarjev do nemških teroristov enako odkrito na plan.

RESNO VPRAŠANJE

Naš list se že več kot leto dni ukvarja s problematiko otroških vrtcev, ki jih je upravljala ukinjena ustanova ONAIRC in so z novim šolskim letom prešli pod državno upravo. Že pred meseci smo točno navedli probleme, ki bodo nastali ob prehodu, od vprašanj nameščencev do nujnosti po pravočasnem imenovanju novega osebja, da bo zadostilo zakonskim predpisom o delovanju državnih vrtcev. Napovedali smo težave v zvezi z refekcijo. Mnogim se je morda naša zavzetost zdela pretirana. Sedaj položaj pa na žalost kaže, da je resničnost hujša od naših predvidevanj. Pomožno o sebj je dva meseca ne prejema plač, večina vrtcev deluje le po štiri ure dnevno, številni vrtci so zasedeni bodisi iz solidarnosti s stavkovnim gibanjem osebja, kot tudi zaradi zahteve po imenovanju novih učnih in pomožnih moči v skladu z jasnimi predpisi ter po uvedbi refekcije.

Dosedanji nastopi političnih in sindikalnih sil na najvišji ravni — zavzela sta se tudi senatorka Grbec in poslanec Tombeš, deželni svetovalec Štoka, vse politične skupine v deželnem odboru so odobrile re-

solucijo, pa še tržaški župan Spaccini in dolinski župan Svab — niso rodili nobenega uspeha.

Gre za položaj, ki ima neprecenljive kvarne posledice za slovensko narodnostno skupnost. Gre za kršitev že pridobljenih in zagotovljenih pravic kot tudi za kršitev zakonskih določil ter duha in črke med državnih dogovorov.

Ugotovili smo v tem primeru, kakšne zaščite smo deležni osimskim sporazumom navkljub. Spomnimo, da so bili omenjeni vrtci vključeni v seznam slovenskih šol, ki je bil priključen posebnemu statutu Londonskega sporazuma. Ugotavljamo, da mesec dni po predpisanem začetku šolskega leta ni rednega pouka. Gre za nevaren in nedopusten precedens.

Vse politične in sindikalne sile so se že zavzele. Nastopil je že čas za odločen poseg v drugem okviru.

zdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. • Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 • Odgovorni urednik: Drago Leaša • Tiska tiskarna Graphart Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51